

امیدارینده

نشریه اختصاصی جمعیت و خانواده | سال سوم شماره ۲۲ | شهریور ۱۴۰۴

سنت پیامبر...

● درآمد

بروید با هم بسازید

«یک وقت خدمت امام رفتم، ایشان می خواستند خطبه عقدی را بخوانند. تا من را دیدند، گفتند: شما بیا طرف عقد بشو. ایشان بر خلاف ما (که طول و تفصیل می دهیم و حرف می زنیم) عقد را اول می خواندند، بعد دو سه جمله کوتاه صحبت می کردند. من دیدم ایشان پس از این که عقد را خواندند، رویشان را به دختر و پسر کردند و گفتند: «بروید با هم بسازید.» من فکر کردم، دیدم که ما این همه حرف می زنیم، اما کلام امام در همین یک جمله «بروید با هم بسازید» خلاصه می شود! حالا ما هم عرض می کنیم که شما دختران و پسران، بروید با هم بسازید. سازش، اصل است. هر چیزی که با ساختن عروس و داماد، دختر و پسر، زن و شوهر منافات دارد، بایستی بیگانه تلقی بشود. این را اصل قرار بدهید تا ان شاء الله خداوند متعال برکاتش را بر شما نازل کند.»

خاطره رهبر معظم انقلاب (مدظله العالی) درباره توصیه امام خمینی (ره) به زوج های جوان

● فهرست

درآمد	۳
ازدواج در بیانات رهبر معظم انقلاب (مدظله العالی)	۴
ازدواج در قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت	۴
آثار اجتماعی ازدواج به هنگام	۵
راهبردهایی برای کاهش سن ازدواج	۶
خطرات افزایش سن ازدواج	۷
احکام شرعی	۸
یادداشت	۸
تجربه	۹
مصاحبه	۹
محصولات فرهنگی	۱۰

به نظر شما شماره بعدی نشریه امید آینده به چه موضوعی اختصاص دارد...؟
پاسخ و پیشنهاد خود را به آیدی @OMID_AYANDE ارسال کنید.

۲. ماده ۶۸: به منظور حمایت از ازدواج جوانان، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از محل پس انداز و جاری قرض الحسنه نظام بانکی، تسهیلات قرض الحسنه ازدواج به کلیه زوج هایی که بیشتر از چهار سال از تاریخ عقد ایشان نگذشته باشد و تاکنون تسهیلات ازدواج دریافت نکرده اند با اولویت نخست پرداخت کند.

● آثار اجتماعی ازدواج به هنگام

در شماره قبل به آثار بهداشتی و تربیتی ازدواج به هنگام پرداخته شد. در اینجا آثار اجتماعی آن بیان می شود.

۱. گسترش روابط اجتماعی: رابطه افراد با یکدیگر در جامعه محدود به خیلی از مسائل است که با ازدواج باب جدیدی در روابط انسانی گشوده خواهد شد. این گسترش رابطه، افزون بر تغییر کمی، سبب تغییر کیفی بر روابط اجتماعی جامعه نیز می شود. بدین ترتیب ارتباطات جدیدی که آکنده از دلبستگی های خاص است در جامعه افزون می شود. شاید ازدواج در ابتدا موجب مشقت و محدودیت هایی شود اما طرفین با ازدواج می توانند از حمایت اجتماعی بیشتری بهره مند شوند.

۲. آرامش و امنیت خاطر: مهمترین نیازی که در پرتو ازدواج، برآورده و تأمین می گردد، نیاز به آرامش و امنیت خاطر است. این نیاز، که در سرشت انسان ریشه دارد، چنان قابل توجه است که خداوند در یکی از آیات قرآن کریم، ازدواج را موجب آرامش خاطر معرفی کرده است. بی شک برخورداری از همسر شایسته یکی از بهترین روش های کسب آرامش می باشد. امام رضا (علیه السلام) در این زمینه می فرماید: «هیچ منفعتی بهتر از همسر شایسته نیست؛ همسری که وقتی انسان او را می بیند شادمانش گرداند و در موقع نبودن او، نگهدار ناموس و مالش باشد.»

۳. بقای نسل: بقای نسل بشریت یکی از ثمرات بزرگ ازدواج است که اتفاقاً مطابق هدف آفرینش نیز می باشد. همسران جوان از طریق فرزنددار شدن موجب پیوند بین نسل ها می گردند و با پرورش فرزندان صالح و مؤمن، در اصلاح جامعه انسانی شریک می شوند. پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) می فرماید: «ازدواج کنید تا صاحب فرزند شوید. قطعاً من به زیادی شما در روز قیامت بر امت های دیگر مباحثات می کنم.»

۴. امنیت اجتماعی و سلامت روانی جامعه: ازدواج و تأسیس کانون خانواده، برای سلامت و امنیت جامعه نیز مفید است و زمینه ارتکاب جرم و بزهکاری را کم می کند. آماری که توسط محققان علوم اجتماعی ارائه می گردد مؤید این مطلب است. در یک تحقیق میدانی که بر ۵۰۰ نفر از جوانان انگلستان انجام گرفت، این نتیجه به دست آمد که جوانان پس از ازدواج و تشکیل خانواده، کمتر به انجام اعمال مجرمانه روی می آورند، و در مقابل، افرادی که مجردند به اعمال خلاف و بزه کاری اجتماعی بیشتری روی می آورند و زمینه کارهای ناهنجار در آنان بیشتر است. در نتیجه وقتی گناه و ناهنجاری بیشتر شود، امنیت اجتماعی و سلامت روانی جامعه به مخاطره می افتد.

۵. تقویت و تثبیت هویت جنسی: عبور از مرحله کودکی و نایل شدن به بزرگسالی، نیازمند دستیابی به هویت جنسی و نقش جنسیتی است که این دو بر اثر ازدواج و انتخاب همسر تثبیت می شود؛ زیرا وقتی در جامعه، فردی «همسر» یا «شوهر» خطاب شود، احساس مسئولیت بیشتری نموده و سعی می کند نقش خود را بهتر انجام دهد. در واقع، دختر و پسر به واسطه ازدواج، به شناخت خود، عمق می دهند و زنانگی و مردانگی خویش را ابراز می کنند و به بسیاری از دل مشغولی های خود پایان می دهند و باورها و ارزش های محوری جامعه را در درون خود تثبیت کرده، نسبت به آن متعهد می شوند.

۶. افزایش زمینه بروز خلاقیت و شکوفایی استعدادها: ازدواج زمینه بروز خلاقیت ها و موفقیت ها را در زوجین افزایش می دهد. همچنین موجب می شود تا فضایل اخلاقی و انسانی در آنان به فعلیت برسد. وقتی از مرد خانواده انتظار می رود تا هنگام ضرورت برای حمایت از خانواده خویش، ایستادگی کند این انتظار روحیه دفاع و جوانمردی را در او تقویت خواهد کرد. همچنین به وجود آمدن شرایط مادری برای زنان، موجب می شود تا با تحمل مشکلات فرزندپروری و شوهرداری، به کمال روحی بیشتری برسند و روح خود را در اثر شکیبایی و ایثار بالنده کنند و از طریق مسئولیتی که در خانه و خانواده دارند، به تلاش بیشتر روی آورند و استعدادهای خود را برای اداره مناسب خانواده به کار گیرند و در نتیجه، به موفقیت بیشتری نایل آیند.

● ازدواج در بیانات رهبر معظم انقلاب (مدظله العالی) تقویت روحیه والدین در سختی ها

۱. دخترها را برای داماد پولدار نگه ندارید: «ای جوان ها! به ازدواج بشتابید. پدرها و مادرها! دختران و پسران را که آماده ازدواج هستند، تزویج کنید. این همه قید و بند قرار ندهید. ای پدران دخترها! دخترها را برای داماد پولدار و اشرافی و شغل دار و نام و نشان دار و اسم و رسم دار نگه ندارید. اگر می بینید یک جوان مسلمان مومنی است، دختر و پسر هر دو مسلمان، هر دو کفو، وسایل ازدواجشان را فراهم کنید. اینقدر سنگ بر سر راه ازدواج نیندازید.»

۲. راضی نیستم از کسانی که کار را برای دیگران مشکل می کنند: «بنده راضی نیستم از کسانی که با خرج های سنگین و با اسراف در امر ازدواج، کار را بر دیگران مشکل می کنند. البته با جشن و شادی و مهمانی موافقیم ولی با اسراف مخالفیم. تجملات برای یک جامعه، مضر و بد است. آن کسانی که با تجملات مخالفت می کنند، معنایش این نیست که از لذت ها و خوشی هایش بی اطلاعند، نه! آن را کاری مضر برای جامعه می دانند. مثل یک دارو یا خوراکی مضر. با تجملات زیادی، جامعه زیان می کند. البته در حد معقول و متداول ایرادی ندارد.»

● ازدواج در قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت

۱. ماده ۳۸: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است در چهارچوب مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی آموزش های حین ازدواج را به تمامی زوجین اعم از دانشجوی و غیردانشجو ارائه دهد. آموزش -دهندگان موضوع این حکم با تأیید نهاد نمایندگی ولی فقیه در دانشگاه های علوم پزشکی مربوط انتخاب می -شوند.

تبصره: دفاتر ثبت ازدواج موظف به دریافت گواهی دوره های آموزشی حین ازدواج موضوع این ماده از زوجین، قبل از تحویل سند رسمی ازدواج هستند

• راهبردهایی برای کاهش سن ازدواج

بالا بودن سن ازدواج یک معضل اجتماعی به شمار می رود که باید با راه حل های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی به مبارزه با آن پرداخت. البته باید بر این موضوع تاکید داشت که تا تفکر و ذهنیت جامعه به ویژه جوانان نسبت به موضوع ازدواج، خانواده و فرزندآوری عوض نشود، نگاه مادی گرا و سطحی نگر حاکم جای خودش را به معنویت، دین باوری و سبک زندگی اسلامی نخواهد داد و مساله همچنان باقی خواهد ماند. پر واضح است که این موضوع اولاً یک موضوع فرهنگی است و راهکار فرهنگی علاج کار می باشد، ثانياً ذهیت جامعه در کوتاه مدت تغییر نمی کند. لذا نیازمند برنامه ریزی های بلندمدت و عملیات ها و فعالیت های متعدد می باشد.

۱. راهبردهای فرهنگی

وظیفهٔ مهم متصدیان امور فرهنگی مثل حوزه، دانشگاه، صدا و سیما، مطبوعات، هنر و مانند آن، این است که

در این زمینه، برنامه ریزی جدی داشته باشند. کارهایی که می توان در این زمینه پیشنهاد داد، عبارتند از:

ارزش دانستن تأهل: لازمه این کار آن است که فرهنگ دینی در ازدواج، جایگزین فرهنگ مادی گردد و نگرش جوانان

ما به ازدواج همان نگرش اولیای دین باشد که به آن به عنوان وسیله ای برای نزدیک شدن به خدا نگاه می کردند.

درجه بندی ملاک های انتخاب همسر: در فرهنگ دینی، مهم ترین ملاک ایمان و اخلاق است این در حالی است که در جامعهٔ

کنونی ما، ملاک هایی مانند مدرک، ثروت، پست و مقام و به طور کلی، مظاهر مادی بیشترین اهمیت را دارند. به همین دلیل، تمام

تلاش جوانان این شده است که از هر راهی، امتیازات مزبور را به دست آورند و از این طریق، به مقبولیت اجتماعی کافی برسند.

گسترش فرهنگ حجاب: اگر فرهنگ حجاب در جامعه کم رنگ شود و پسران و دختران محدودیتی طبق موازین شرعی در ارتباط با

یکدیگر نداشته باشند، آستانهٔ تحریک پذیری بالا رفته و انگیزه آنان برای ازدواج کاهش می یابد و در نتیجه، سن ازدواج بالا می

رود. چنان که یکی از علل فرار جوانان غرب از ازدواج همین موضوع است. زیرا ازدواج را مانع آزادی بی حد و حصر خود می

بینند.

گسترش فرهنگ قناعت و ساده زیستی: بر اساس داده های تحقیقاتی بین ساده زیستی و کاهش سن ازدواج

جوانان ارتباط مستقیم وجود دارد. لذا اگر داشتن خانه و اتومبیل مدل بالا و امکانات مادی ارزش شود، جوان

ناچار است ابتدا به دنبال تهیه آنها برود و تا وقتی آن را تهیه نکرده است، ازدواج نکند.

برداشتن موانع ازدواج در خلال تحصیل: یکی از عوامل افزایش سن ازدواج، تحصیل است. مشکلی که

متأسفانه نظام آموزشی به آن دامن می زند و مانع تحصیل دانش آموزان و دانشجویان متأهل در کنار سایر

دانش آموزان می شود. لذا اگر به گونه ای برنامه ریزی شود که قادر باشند در خلال تحصیل، ازدواج کنند؛

سن ازدواج در بین این قشر، که مهم ترین و حساس ترین بخش جامعه هستند، کاهش پیدا می کند.

۲. راهبردهای اقتصادی

عوامل اقتصادی یکی از عمده ترین دلایلی است که جوانان برای تأخیر ازدواج خود مطرح می کنند. برای

اینکه عوارض مؤلفه های اقتصادی را کاهش بدهیم، راهبردهای ذیل می توانند کمک کننده باشند.

کاستن از هزینه های اضافی: تازمانی که جوانان یا خانواده های آنها این تصور را داشته باشند که در

ابتدای زندگی، باید از همه یا بیشتر امکانات مادی و از نوع بهتری های آن برخوردار باشند و در برگزاری

مراسم عقد و عروسی، هزینه های سنگینی بر یکدیگر تحمیل کنند، نتیجه ای جز فرار جوانان از ازدواج

نخواهد داشت.

همیاری در هزینه های ازدواج: اگر ترتیبی داده شود که افراد نزدیک به خانوادهٔ جوانان، بخشی از هزینه

های ازدواج را به عهده بگیرند، کمک بزرگی به تحقق این هدف می شود. این پیشنهاد گرچه ظاهر ساده ای دارد،

ولی در عمل، تأثیر شگفت انگیزی در هموار ساختن مسیر ازدواج جوانان به جای می گذارد.

پرداخت وام های قرض الحسنه: قرض الحسنه یکی از سنت های خوب و گره گشای اسلامی است و در آیات فراوانی از قرآن بدان

تشویق و تأکید شده و تأثیر فوق العاده ای در حل مشکلات اقتصادی جامعه دارد.

ایجاد شغل های پاره وقت در دوران تحصیل و مانند آن؛ متأسفانه در آموزش و

پرورش و آموزش عالی ما طوری برنامه ریزی نشده است که همهٔ فارغ التحصیلان خود را به علم، ابزار

و فنون شغلی مجهز کنند. همان موضوعی که رهبر معظم انقلاب (مد ظله العالی) در دیدار با دانشگاه

فرهنگیان فرمودند: «در تعلیم و تربیت کشور، علم سودمند، دانش سودمند باید تعقیب بشود.... این

جوان بتواند از این دانش، برای بهبود زندگی خود و جامعه اش و پیرامونیان خود استفاده کند؛ علم نافع

این است.» لذا اگر دانشجوی جوان بتواند در خلال تحصیل، شغل مناسبی داشته باشد، می تواند بسیاری

از هزینه های زندگی خود را تأمین کند. این علاوه بر اینکه یکی از راهبردهای کاهش سن ازدواج جوانان به

شمار می رود، بلکه می تواند در تحکیم بنیان خانواده نیز موثر واقع شود و موجب توسعه و رشد اقتصادی

کشور و کاهش نرخ بیکاری نیز باشد.

۳. راهبردهای اجتماعی

به دلیل آنکه جامعه مجموعه ای از واحدهای کوچک تر به نام «خانواده» است، بهترین جایگاه کمک به ایجاد

خانواده و فراهم ساختن ازدواج جوانان، خود جامعه است. از این رو، برای حل مشکل ازدواج جوانان و جلوگیری

از افزایش سن ازدواج، چاره ای جز همکاری و همیاری همهٔ افراد جامعه نیست.

فراهم کردن شرایط ازدواج آسان: دولت و متصدیان امور اجتماعی وظیفه دارند به عنوان انجام یک کار جدی، برنامهٔ

دقیقی برای حل این مشکل ارائه دهند. همچنین با تشویق مردم، بخصوص افراد متمول، جوانان را در این امر یاری دهند.

گسترش مراکز مشاورهٔ ازدواج: یکی از دلایلی که جوانان را از ازدواج دور کرده است، نداشتن اطلاعات صحیح از ازدواج و وجود

بدبینی های بی مورد است. بسیاری از جوانان نسبت به اصل ضرورت ازدواج بی اطلاعند و برخی هم از افکار ناصحیح و خرافی در این

زمینه رنج می برند. وجود مراکز مشاورهٔ ازدواج کمک شایانی به جوانان می کند و دغدغه های بی مورد آنان را برطرف می سازد.

کنترل مهاجرت روستاییان به شهرها: از بین تمام خسارت ها و ضررهایی که در مهاجرت روستاییان به شهر وجود دارد، مشکل

افزایش سن ازدواج، جایگاه ویژه ای دارد. اگر بتوان با افزایش امکانات زندگی در روستاها و ایجاد اشتغال برای آنان، از

مهاجرت آنها جلوگیری کرد و آنان را به ماندن در روستا و تولید محصولات کشاورزی و دامی و امثال آن تشویق نمود،

علاوه بر حل بسیاری از مشکلات اجتماعی، از افزایش سن ازدواج نیز جلوگیری خواهد شد.

جلوگیری از بی بند و باری و فساد اخلاقی: اگر از فساد و ابتذال، بخصوص در حوزهٔ اخلاق و مسائل جنسی،

جلوگیری نشود و با افراد متخلف برخورد جدی صورت نگیرد، جامعه چنان دچار آشفتگی می شود که اولین

ضرر آن متوجه نهاد مقدس خانواده است. اگر متصدیان امر برای مبارزه با مفاسد اخلاقی کمر همت

ببندند و این دام های خطرناک را از مسیر جوانان بردارند، برکات زیادی نصیب جامعه کرده اند که یکی از

آنها هموار شدن راه ازدواج است.

• خطرات افزایش سن ازدواج

۱. **انصراف از فرزندآوری:** مهمترین خطر افزایش سن ازدواج، ناباروری و ترس از بچه دار شدن است.

معمولاً دختران و پسرانی که دیر تصمیم به ازدواج و بچه دار شدن می گیرند علاوه بر اینکه از لحاظ

روحي و روانی گنجایش پدر و مادر شدن را ندارند، از بچه دار شدن منصرف می شوند. این خانواده ها به

دلیل بالا بودن سن و ترس از آینده فرزندانشان، در خوشبینانه ترین حالت ممکن به داشتن یک فرزند

پسندده می کنند.

۲. **سخت گیری در انتخاب:** فردی که به سن میان سالی می رسد دیگر از لحاظ روحی و روانی مثل دوران

جوانی نخواهد بود؛ چرا که از آن ملاک ها دور شده و ملاک های جدیدی را مد نظر قرار می دهد. لذا

افرادی که به این سن (سن بالا) می رسند قطعاً ازدواج بسیار برایشان سخت تر خواهد شد و گاهی غیر

ممکن می شود.

۳. **مشکلات روحی و روانی:** ازدواج نکردن تا سنین بالا در روح و روان افراد تأثیرات بسیار بدی خواهد گذاشت. زیرا در این

مدت نیاز جنسی خود را سرکوب کرده و این موضوع اختلالات روانی بسیاری نظیر پرخاشگری، تند خویی، افسردگی، اضطراب و

حتی خودکشی را برای این فرد به همراه دارد.

برای شنیدن یادگست این مطلب
بارکسدر و سروزرالسکس کنید

• تجربه

تشکیل خانواده سوخت موتور پیشرفت

خداداد عزیزی ارزشمندترین بازیکن جام ملت های آسیا ۱۹۹۶، دارندهٔ توپ طلای بهترین بازیکن سال آسیا، حاضر در تیم منتخب آسیا در سال ۱۹۹۷ و پایه گذار صعود تیم ملی به جام جهانی در سال ۱۹۹۸، در خصوص سن ازدواج و آثار ازدواج به هنگام خویش چنین می گوید: «من در سن ۲۲ سالگی ازدواج کردم. یکی از دلایل ازدواجم به خاطر تنهایی بود. ولی از زمانی که ازدواج کردم روند پیشرفتم ۲ برابر شد. آمدم تیم ملی بازی کردم، بهترین بازیکن آسیا شدم، رفتم اروپا بازی کردم... به نظر من هر چه بنیان خانواده محکم تر باشد موفقیت هم بیشتر می شود. اعتقاد و باور دارم وقتی بچه به دنیا می آید، دنیایی از برکت را هم با خودش به زندگی پدر و مادر می آورد. من ۳ فرزند دارم دو تا پسر و یک دختر. یک زمانی می گفتند فرزند کمتر زندگی بهتر اما الان با فرزند بیشتر زندگی بهتر است.»

آقای گل عیالوار

شاید کسی پیدا نشود وحید شمسایی را که مربی تیم ملی فوتسال کشور است نشناسند. او که جزو فوتبالیست های عیالوار است، ۵ مرحله بازیکن سال آسیا، بهترین مهاجم جهان، آقای گل رشته فوتسال در المپیک ورزشهای سالنی آسیا و جزو ۵ بازیکن برتر جام جهانی فوتسال ۲۰۰۸ (برزیل) تنها بخش اندکی از افتخارات فردی ایشان در دوران فوتسالی بوده است. او که دارای ۳ دختر است در خصوص ازدواج و سن ازدواج خودش چنین می گوید: «زندگی متاهلی برای ورزشکار خوب است. من در ۲۲ سالگی ازدواج کردم و از زندگی مشترکم خیلی هم راضی ام.»

• بیشتر شدن ارج و قرب خانواده ها در امر انتخاب همسر

برای شنیدن صوت این مصاحبه
بارکد را اسکن کنید.

گفتگو با آقای دکتر نیما بردیافر

(دکترای جامعه شناسی - عضو شورای بررسی صلاحیت مراکز همسان گزینی)

۱. به نظر شما مراکز مشاوره تا چه اندازه می توانند در کاهش نمودن سن ازدواج جوانان موثر باشند؟

مراکز مشاوره به انحاء مختلف می توانند در کاهش سن ازدواج و افزایش آمار ازدواج نقش ایفاء نمایند. عوامل متعددی در کاهش سن ازدواج و افزایش آمار ازدواج وجود دارد. عوامل اقتصادی، فرهنگی و عوامل اجتماعی که در سطح کلان رفتار افراد را برای ازدواج تحت تاثیر قرار می دهد و به اصطلاح متعین های ازدواج هستند. مراکز مشاوره در سطح خرد می توانند پاسخگوی عوامل سطح کلان باشند. یعنی این مراکز می توانند در سطح روانشناختی و آگاهی بخشی به نحوه مواجهه با این عوامل نقش آفرینی نمایند.

مراکز مشاوره با افزایش آگاهی جوانان با ارائه اطلاعات دقیق و علمی دربارهٔ ازدواج و روابط بین فردی و مهارت های ارتباطی و حل تعارض می توانند به جوانان برای اتخاذ تصمیم های آگاهانه تر کمک جدی داشته و آنها را آمادهٔ مواجهه با مسائل پیش رو در حوزهٔ ازدواج و خانواده نمایند. دوم اینکه این مراکز می توانند با تغییر نگرش های نادرست و غیر واقعی در مورد ازدواج کمک کنند. آنها می توانند انتظارات واقع بینانه ای به جوانان از زندگی مشترک بدهند.

تقویت مهارت های زندگی سومین نکته ای است که از اهمیت و کارکرد این مراکز می باشد. آموزش مهارت های زندگی مثل مدیریت هیجانات، حل مساله و تصمیم گیری می تواند به جوانان کمک کند تا با چالش های زندگی زناشویی بهتر کنار بیایند.

تعداد مراکز تخصصی مشاوره ازدواج و تحکیم خانواده تا امروز، ۱۲۲۶ مرکز می باشد که به طور میانگین به ازای هر ۷۱ هزار نفر یک مرکز وجود دارد. استان قم با جمعیت ۱ میلیون و ۴۵۴ هزار نفر، ۶۶ مرکز دارد که به ازای هر ۲۲ هزار نفر یک مرکز وجود دارد و از این نظر در رتبه اول قرار دارد. استان خراسان شمالی با ۲۶ مرکز و به ازای هر ۳۳ هزار نفر یک مرکز در رتبه دوم و استان های چهار محال و بختیاری با ۲۷ مرکز، استان سمنان با ۱۹ مرکز و تهران با ۳۲۹ مرکز در جایگاه سوم تا پنجم قرار دارند. در انتهای این جدول به ترتیب استان های خراسان رضوی، سیستان و بلوچستان و هرمزگان قرار دارند.

۴. عدم تربیت صحیح فرزندان؛ یکی از مهم ترین خطرات افزایش سن ازدواج که معمولاً نادیده گرفته می شود عدم تربیت صحیح نسل های آینده می باشد. فاصلهٔ سنی زیاد میان والدین و فرزندان موجب می شود تا نتوانند یکدیگر را درک کنند.

۵. شیوع روابط نامشروع؛ علاوه بر تاثیر منفی فردی ازدواج دیر هنگام، آثار مخربی را هم برای اجتماع به دنبال دارد. افزایش روابط جنسی خارج از چهار چوب شرع، عواقب جبران ناپذیری در سلامت اجتماع دارد.

۶. کاهش مسئولیت پذیری؛ به دلیل دیر ازدواج کردن، قدرت و توانایی پسر و دختر در مواجهه با فشارها و مشکلات زندگی کاهش پیدا می کند و این امر زندگی را برای آنها سخت خواهد نمود. در واقع این افزایش سن، شور و اشتیاق جوانی را از آنها می گیرد و نمی توانند خانواده ای محکم و بانگیزه تشکیل دهند. این بی انگیزگی و بی مسئولیتی بر روی فرزندان شان نیز تاثیرات نامطلوبی خواهد گذاشت.

۷. فروپاشی بنیان خانواده؛ گاهی پیش می آید فردی که در دوران میانسالی ازدواج می کند به دلیل تنوع طلبی خود، نمی تواند پایبند زندگی باشد. برای این فرد بسیار سخت است که بخواهد خود را به خانواده پایبند کند چون دوست دارد رویهٔ سابق را پیش بگیرد.

برای شنیدن پادکست این مطلب بارکد را اسکن کنید

• احکام شرعی

از نظر اسلام سن شرعی ازدواج دختران و پسران چه زمانی است؟

حضرت آیت الله خامنه ای: مسأله ای احساسات جنسی در میان جوانان یک دغدغه است که تشکیل زود هنگام خانواده می تواند این دغدغه را برطرف کند.

اسلام اصرار دارد بر این که این پدیده ... هر چه زودتر، از آغاز احساس نیاز انجام گیرد. این هم از اختصاصات اسلام است، هر چه زودتر بهتر. زود که می گوئیم یعنی از همان وقتی که دختر و پسر احساس نیاز می کنند به داشتن همسر؛

هر چه این کار زودتر انجام بگیرد، بهتر است. علت چیست؟ علت این

است که اولاً برکات و خیراتی که در امر ازدواج وجود دارد در وقت خود و زودتر از این که زمان بگذرد و عمر تلف بشود، برای انسان حاصل خواهد شد. ثانیاً جلوی طغیان های جنسی را می گیرد. لذا

می فرماید: «مَنْ تَزَوَّجَ أَحْرَزَ نَصْفَ دِينِهِ»، طبق این روایت معلوم می شود که نصف تهدیددی که انسان دربارهٔ دین خود می بیند از طرف طغیان های جنسی است که خیلی رقم بالایی است.

• یادداشت

باید ازدواج کنی ...

گاهی بعضی ها به آدم حرفی می زنند که خدا آن را حواله کرده، من تاسی و چهار سالگی ازدواج نکرده بودم، معمولاً از وجوه شرعی کم مصرف می کردم. کار زراعت و این ها داشتم. خب آن هم کفاف نمی داد.

یک شاگرد داشتم که پیش من درس می خواند. سَنَس هم شاید از من کوچک تر بود اما او ازدواج کرده بود.

یک دفعه به من گفت: آقای حائری! باید زودتر ازدواج کنی. گفتم: من واقعاً آمادگی ندارم. چیزی هم اندوخته نکرده ام.

گفت: «تو نشسته ای خدا غنی ات کند، بعد ازدواج کنی؛ خدا هم گفته ازدواج کن تا احتیاجت را رفع کنم.

تو به او تعارف می کنی و او هم به تو تعارف می کند! مگر خدا نگفته که «إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُعْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ»؟ (اگر فقیر باشند، خدا غنی شان می کند).

نقل از آیت الله حائری شیرازی

موشن گرافیک شرایط قبل ازدواج

فیلم کوتاه رمز دوام زندگی مشترک

موشن گرافیک ازدواج آسان با انتخاب آگاهانه

۲. توسعه مراکز فعال در امر ازدواج با محوریت خانواده موضوع مورد تاکید ماده ۳۷ قانون جوانی جمعیت است، نقش این مراکز رادر فرهنگسازی ازدواج با مشارکت دادن خانواده را چگونه ارزیابی می فرمایید.

یافته های پژوهش آقای آقاسی در سال ۹۴ نشان می دهد که حدود ۳۴٪ دختران نیافتن همسر دلخواه را دلیل عدم اصلی ازدواج خویش می دانند. فضای همسرگزینی یکی دیگر از مهمترین فاکتورهایی است که در پژوهش ها بدان اشاره شده است. فضای همسرگزینی به موقعیت یا مکانی اطلاق می شود که گزینشگران یا افرادی که دست به گزینش می زنند این فرصت را پیدا کنند تا متناسب با معیارهای خود از میان کاندیداهای مختلف دست به انتخاب بزنند و نزدیکترین فرد را با معیارهای خویش انتخاب کنند. در گذشته این فضاها به دلیل کوچک بودن بیشتر بود و همسایه ها همدیگر را می شناختند. اما امروز به دلیل گستردگی شهر، گمنامی بسیار زیاد است لذا موجب می شود افراد همدیگر را چندان نشناسند. از سمت دیگر، فضاهای همسرگزینی بسیار کاهش یافته است و جوانان به سختی می توانند همدیگر را در موقعیت های مختلف گزینش کنند لذا جوانان نمی توانند همسر دلخواه خویش را پیدا کنند.

پوشش فضای انتخاب همسر، تحکیم بنیان خانواده، کاهش نرخ طلاق، جبران کاهش ارتباطات همسایگی و کاهش استرس انتخاب از کارکردهای مراکز همسرگزینی می باشد. با توجه به اینکه این مراکز در فرآیند معرفی همسر به خانواده حضور جدی داشته و سبب اهمیت یافتن دوباره خانواده به عنوان یک نهاد تصمیم گیر در انتخاب همسر فرد نقش بسزایی دارند؛ در نتیجه این مراکز توانسته اند موجب ارج و قرب بیشتر خانواده ها در امر انتخاب همسر شوند.

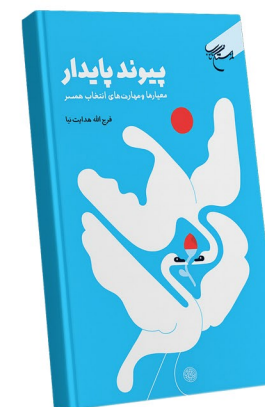
۳. تعداد جوانان مجرد و یادر سن ازدواج اول (به تفکیک پسر و دختر) را بفرمایید؟

آمارها همیشه مربوط به سال قبل می باشد که توسط سازمان ثبت احوال کشور آماده می شود اما با توجه به دوره انتقالی در دولت سیزدهم و چهاردهم با موانع و مشکلاتی مواجه بوده است لذا آمارها به صورت حداقلی تهیه شده است. آخرین داده ها مربوط به سال ۱۴۰۲ می باشد که دیتای استانی آن نیاز به بررسی های دقیق تر دارد که در دسترس نیست. آمار زنان مجرد هرگز ازدواج نکرده ۱۸ تا ۳۵ ساله، ۳،۷۸۲،۷۱۳ میلیون نفر هستند در مقابل مردان مجرد هرگز ازدواج نکرده ۱۸ تا ۳۵ ساله، ۶،۶۸۲،۵۹۱ نفر می باشند. یعنی اختلافی نزدیک به ۳ میلیون نفر بین این دو گروه وجود دارد. در نتیجه مجموع تعداد جوانان مجرد هرگز ازدواج نکرده ۱۸ تا ۳۵ ساله، ۱۰،۴۶۵،۳۰۴ نفر می باشد.

• معرفی محصولات فرهنگی

کتاب پیوند پایدار

کتاب پیوند پایدار (معیارها و مهارت های انتخاب همسر) با قلم حجت الاسلام فرج الله هدایت نیا به رشته تحریر در آمده و توسط انتشارات بوستان کتاب به زیور چاپ آراسته شده است. انتخاب نادرست همسر، مشکلات زیادی می آفریند که جبران آنها دشوار است و به همین دلیل معیارها و مهارت های انتخاب همسر، یکی از مهم ترین دغدغه های جوانان است. مطالب این کتاب، راهنمای کاربردی است و به پرسش های جویندگان همسر پاسخ می دهد و دربردارنده گفتگوهای زنده نویسنده در برنامه تلویزیونی «آفتاب شرقی» است که از شبکه یک سیما جمهوری اسلامی ایران پخش و با استقبال فراوان مخاطبان همراه شد.

برنامه رادیویی خانواده مبارک

«خانواده مبارک» یکی از برنامه های نمایشی شبکه رادیویی صبا است که در قالب نمایش خیمه شب بازی تقدیم شنوندگان شده است. این برنامه با بازتاب مسائل و دغدغه های مردم در حوزه های مختلف پخش می شود و توجه به مشکلات خانواده و رشد و جوانی جمعیت از مهمترین اولویت های آن است. این برنامه روزهای شنبه تا چهارشنبه ساعت ۱۵:۳۰ صبح به تهیه کنندگی نوید جولایی، نویسندگی معصومه پاکروان و بازیگری ارسلان جولایی و حمید الهیاری تقدیم مخاطبان رادیو صبا شده است.

برای دریافت صوت برنامه ها با رکدر اسکن کنید.

امیدآینده

نشریه اختصاصی جمعیت و خانواده

امیدآینده | نشریه اختصاصی جمعیت و خانواده | سال سوم - شماره ۲۲ | شهریور ۱۴۰۴

ارتباط با ما: @omide_ayande

با اسکن این کیو آر کد ، به صفحه ما در ایستا متصل شوید.

شما کنشگران حوزه جمعیت می توانید خاطرات یا اخبار فعالیت های خود را برای ما ارسال کنید.